

det forleden blev sagt paa et andet Sted, for den ihvilde Nødvendighed, men for Nødvendigheden. Jeg seer ikke nogen Mulighed for at undgaae Loven og har derfor rettet mine Bestræbelser paa at faae den bragt i en saa god og retfærdig Skikkelse som vel muligt. Dertil sigter det Endringsforslag, som 14 ærede Medlemmer i Forening med mig have stillet under Nr. 3 a., og det Underendringsforslag, jeg har stillet til dette Forslag, er nødvendigt for at bringe § 4 i Overensstemmelse med § 3, saaledes som den vil blive, naar dette Endringsforslag vedtages. Dette Endringsforslag gaaer, som ærede Medlemmer vil se, ud paa, at ligesom det allerede er bestemt i § 3, saaledes som Lovforslaget er vedtaget ved 2den Behandling, at Indenrigsministeren skal kunne nedlægge Vibeget for de Egnes Vedkommende, som maae antages kun at have ringe Nytte af Banen, saaledes skal han ogsaa, efterat have indhentet vedkommende Amtsraads og Communalbestyrelses Erklæring, kunne forhøje Vibeget for de Egnes Vedkommende, som ffjøntes fortrinlig at have Fordeel af Banerne. Det blev nu af den ærede Ordfører bemærket, at dette Forslag vilde berede Lovens Udførelse og navnlig Indenrigsministeren særdeles store Vanskeligheder. Det troer jeg imidlertid paa ingen Maade er Tilfældet. Det er tværtimod min Overbeviisning, at det være langt lettere at ffljelne mellem dem, som fortrinsviis have stor Nytte af Banen, og dem, som have Middelnytte, end mellem dem, som have Middelnytte, og dem, som have ringe Nytte af Banen. Det stiller sig nemlig saaledes, at de, der hve Banen saa nær, at de med Fordeel kunne benytte den til Varetransport, eller med andre Ord afhænde deres Varer til Handelshuse, der ere reiste ved Banen, have saa overveiende stor Fordeel af Banen fremfor Andre, der kun kunne benytte Banen til Persontransport, at der flet ingen Sammenligning kan være mellem den Nytte, de kunne have af Banen. Der vil heller ikke være nogen stor Vanskelighed ved at udfinde, hvem disse ere, som kunne benytte Banen til Varetransport eller afhænde deres Varer til Handelshuse ved Banen. Naar Ministeren vil indhente vedkommende Amtsraads Erklæring derom og ikke simpelthen

spørge, hvem der fortrinsviis har Nytte af Banen, men spørge om, hvem der benytter Banen til at afhænde deres Producter, saa vilde Amtsraadene ikke kunne unddrage sig fra at give et bestemt Svar i saa Henseende, og Ministeren vil jo naturligtviis nok vide at afse dem de Oplysninger, der maatte være nødvendige for at komme til et klart Skjø over, hvem disse ere, der have den fortrinsvise Fordeel af Jernbanen. Endelig meente ogsaa den ærede Ordfører, at den Forhøielse, som her er foreslaet, var altfor stor. For det Første skal jeg nu gjøre opmærksom paa, at der jo er aabnet Rum for at bestemme hvilken som helst Størrelse, ligesaa hvad der er vedtaget i Lovforslaget og til det, som nu her er foreslaet. Det er ikke udtalt i Forslaget, at der kun skal kunne tages dette Maximum, men det ligger jo i Forslaget, at der skal kunne gives, hvilken Forhøielse det skal være, imellem de 3 Mk. og denne Rigsdaler. Men jeg vil ogsaa sige, at denne Forhøielse af indtil 1 Rd. er aldeles ubetydelig i Sammenligning med den store Fordeel, som forskjellige Egne drage af Jernbanen. Jeg skal tillade mig at nævne de Herrer et Exempel. Naar en Gaardmand med en Gaard paa 6 Tønder Hartkorn i en Egn af Landet, hvorigjennem Jernbanen gaaer, maatte, før Banen kom der, reise 2 à 3 Mil ind til Njøbstaden og foretage idetmindste saadanne 12 Reiser aarligt, og nu istedetfor at gjøre disse Reiser kan afhænde sine Varer i det Sogn, hvori han boer, og kan slippe med at kjøre en Fjerdingvei eller høist en halv Mil, saa har denne Mand berved en saadan Besparelse af Tid og Arbejde, som mange Gange overstiger den forøgede Udgift, som her er foreslaet. Regner jeg denne Besparelse til 2 Rd. for hver Reise, og saaledes faaer ud i det Hele en Besparelse af 24 Rd., saa vil en saadan Mand, selv om han maatte komme til at give et Bidrag af 6 Rd., endda have 18 Rd. i reen Fordeel af, at Banen er kommen tilstede. Det vil derimod blive betydeligt vanskeliggere at paavise, hvorledes de, der hve en 3 à 4 Mil fra Banen og kun benytte den til Persontransport, kunne have Nytte af Banen for 2 Rd. hele Aaret; thi der gaaer vistnok mange Aringer hen, uden at de komme